

Bryssel den 27 maj 2024
(OR. en)

9508/24

COHOM 100

LÄGESRAPPORT

från:	Rådets generalsekretariat
av den:	27 maj 2024
till:	Delegationerna
Ärende:	Rådets slutsatser om anpassning av EU:s handlingsplan för mänskliga rättigheter och demokrati 2020–2024 till den fleråriga budgetramen 2021–2027

För delegationerna bifogas rådets slutsatser om anpassning av EU:s handlingsplan för mänskliga rättigheter och demokrati 2020–2024 till den fleråriga budgetramen 2021–2027, som godkändes av rådet vid dess 4028:e möte den 27 maj 2024.

Rådets slutsatser om anpassning av EU:s handlingsplan för mänskliga rättigheter och demokrati 2020–2024 till den fleråriga budgetramen 2021–2027

1. Rådet framhåller den kollektiva Team Europe-strategin för att genomföra åtagandena i EU:s handlingsplan för mänskliga rättigheter och demokrati 2020–2024 på global, regional och nationell nivå, inbegripet det arbete som utförs av unionens höga representant för utrikes frågor och säkerhetspolitik, Europeiska kommissionen, Europeiska unionens särskilda representant för mänskliga rättigheter, Europeiska utrikestjänsten, EU:s delegationer och kontor, GSFP-uppdrag och GFSP-insatser samt bidragen från medlemsstaterna och partner i det civila samhället.
2. Handlingsplanen har genomförts i en internationell miljö som präglas av en ökning av väpnade konflikter, auktoritärt styre och ett motstånd världen över mot de mänskliga rättigheterna, inbegripet jämställdhet. I detta sammanhang erinrar rådet om EU:s kraftfulla insatser för att stödja multilateralism, som främjar den regelbaserade världsordningen där FN:s system för mänskliga rättigheter står i centrum. EU upprepar sitt åtagande för alla de mänskliga rättigheterna som universella, odelbara, ömsesidigt beroende och sammanlänkade, oavsett om de är medborgerliga, kulturella, ekonomiska, politiska eller sociala. EU upprepar sitt åtagande om jämlikhet och icke-diskriminering, om alla människors rätt att åtnjuta alla mänskliga rättigheter och grundläggande friheter, om säkerställande av att bland annat ungdomar, flickor och kvinnor, personer med funktionsnedsättning och hbtqi-personer ska kunna delta samt om skydd för dem som befinner sig i missgynnade, utsatta och marginaliserade situationer, bland annat barn. Den demokratiska tillbakagången runt om i världen, den ständiga urholkningen av de mänskliga rättigheterna, desinformation och den illvilliga användningen av den snabbt framväxande nya tekniken bekräftar att det behövs resoluta, ändamålsenliga och samstämmiga åtgärder för att upprätthålla och främja mänskliga rättigheter och demokratiska principer och värden, för att ytterligare integrera dem i all EU:s utrikespolitik och visa deras avgörande betydelse för fredliga och välmående samhällen.

3. Ett effektivt genomförande av handlingsplanen, bland annat genom det tematiska programmet för mänskliga rättigheter och demokrati inom ramen för instrumentet för grannskapet, utvecklingssamarbete och internationellt samarbete – Europa i världen för perioden 2021–2027, som är fast förankrat i handlingsplanens mål och prioriteringar, är avgörande för att man ska kunna säkerställa ett fortsatt starkt stöd för att skydda demokratin och främja respekten för de mänskliga rättigheterna.
4. Rådet noterar att man i halvtidsöversynen av handlingsplanen drog slutsatsen att prioriteringarna fortfarande gäller och att handlingsplanen gynnades av att anpassas till den nuvarande fleråriga budgetramen. Denna mycket viktiga anpassning bör fortsätta eftersom den möjliggjorde för relevanta tematiska och geografiska program att bidra direkt till genomförandet av handlingsplanens prioriteringar, och därmed säkerställa dess verkan och effektivitet.
5. För att maximera synergin mellan handlingsplanen och de tematiska och geografiska programmen förlängs handlingsplanen för mänskliga rättigheter och demokrati 2020–2024 härmed till och med 2027, i syfte att anpassa den till hela cykeln för den fleråriga budgetramen 2021–2027.
6. Rådet bekräftar EU:s åtagande att främja ett globalt helhetsperspektiv för att skapa motståndskraftiga, inkluderande och demokratiska samhällen i ett utmanande globalt sammanhang. Att stödja det civila samhället och människorättsförsvarare, stärka valintegriteten, öka deltagandet i det offentliga och politiska livet, särskilt bland kvinnor och ungdomar, är centrala prioriteringar i EU:s utrikespolitik. Korruptionsbekämpning, en stärkt rättsstatsprincip, stöd till oberoende och pluralistiska medier och till journalisters säkerhet, kamp mot desinformation och bidrag till en digital miljö som värnar mänskliga rättigheter och demokrati fortsätter att ha en central roll i EU:s yttre åtgärder.

7. EU kommer fortsätta att tillämpa en människorättsbaserad strategi inom ramen för sina yttre åtgärder och främja kvinnors och flickors fulla åtnjutande av mänskliga rättigheter och jämställdhet som en prioritering på alla åtgärdsområden. EU kommer fortsätta att motverka alla former av diskriminering, med särskild uppmärksamhet på flera olika samverkande former av diskriminering, bland annat på grund av kön, ras, etniskt eller socialt ursprung, religion eller övertygelse, politisk eller annan åskådning, funktionshinder, ålder, sexuell läggning och könsidentitet. EU bekräftar sitt åtagande att respektera, skydda och förverkliga ekonomiska, sociala och kulturella rättigheter och upprepar sin ståndpunkt att ett fullt förverkligande av alla mänskliga rättigheter är en förutsättning för att åstadkomma en inkluderande och hållbar utveckling. EU kommer att utvidga sitt fokus på företag och mänskliga rättigheter. EU kommer också att ta itu med miljöförstörelsen och klimatförändringarnas effekter på mänskliga rättigheter.
8. I samband med genomförandet av handlingsplanen kommer EU att fortsätta att sträva efter samstämmighet och att uppnå synergier på nationell, regional och global nivå. EU kommer att fortsätta att vidga och fördjupa bilaterala partnerskap och bygga nya koalitioner mellan regioner. EU kommer att fortsätta att med kraft fördöma kränkningar av och brott mot de mänskliga rättigheterna, brott mot internationell humanitär rätt, angrepp mot demokratin, inbegripet inskränkningar av civilsamhällets demokratiska utrymme och oberoende medier. EU kommer att fortsätta sina åtgärder för att sätta stopp för strafflösheten och stärka ansvarsskyldigheten och säkerställa efterlevnad av internationell rätt, inbegripet människorättslagstiftning och humanitär rätt, och i tillämpliga fall mobilisera det globala systemet för sanktioner avseende mänskliga rättigheter. EU kommer också att intensifiera sina insatser för att föra fram ett positivt budskap som understryker de många fördelar som mänskliga rättigheter och demokrati medför för alla berörda parter, till stöd för hållbar utveckling, fred och säkerhet samt jämlika, diversifierade, pluralistiska och inkluderande samhällen. EU strävar efter att föregå med gott exempel genom att fullgöra sina egna skyldigheter, bemöta sina egna utmaningar och eftersträva en enhetlig strategi i all intern och extern politik.

9. Allteftersom genomförandet av handlingsplanen fortsätter, erinrar rådet om den centrala roll som EU:s särskilda representant för mänskliga rättigheter har i vägledningen av denna process, och uppmanar partner i alla regioner, inbegripet det civila samhällets organisationer, människorättsförsvarare, demokratistödjande aktörer, internationella organisationer och privata aktörer, att göra gemensam sak, med förnyade insikter om det angelägna i att upprätthålla och främja mänskliga rättigheter och demokrati världen över.
-